

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA ODRA - NIEMEN za rok 2023

WPROWADZENIE

Stowarzyszenie ODRA-NIEMEN w 2023 roku prowadziło działania na wielu płaszczyznach. Rozwinęła się struktura organizacji, zwiększyła liczba członków i zakres wykonywanych zadań.

W roku 2023 napisano i złożono 28 wniosków o dofinansowanie, z których 14 otrzymało wsparcie w postaci dotacji lub darowizn. Poza tym w roku 2023 realizowano dwa projekty kontynuowane z roku poprzedniego. Ostatecznie zrealizowaliśmy 16 projektów z dotacją lub darowizną.

Od stycznia 2023 roku do końca grudnia ubiegłego roku zrealizowaliśmy 44 zadania, w tym 14 projektów dotowanych przez: Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą Polonika, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego, a także zadania własne wykonywane w ramach wolontariatu i zbiorów publicznych.

W roku 2023 współpracowaliśmy intensywnie z lokalnymi i krajowymi organizacjami pozarządowymi oraz ośrodkami publicznymi: były to przede wszystkim organizacje kombatanckie – Światowy Związek Żołnierzy AK - Okręg Dolnośląski, Związek Młodocianych Więźniów Politycznych lat 1944-1956 – Jaworzniacy.

Były to także następujące instytucje: IPN – Biuro Poszukiwań i Identyfikacji, Komenda Główna Straży Granicznej oraz szkoły z terenu całej Polski. Stowarzyszenie w roku 2023 pomagało w organizacji lub patronowało wielu projektom i inicjatywom innych organizacji na terenie kraju oraz wśród Polonii i Polaków za granicą.

Stowarzyszenie ODRA-NIEMEN wykonało następujące projekty w ramach prowadzonych obszarów działań:

PROJEKTY KONTYNUOWANE Z LAT POPRZEDNICH

1. DOLNY ŚLĄSK - REGION SILNY SPOŁECZNIE. REGRANTING DLA MŁODYCH NGO I GRUP NIEFORMALNYCH

Projekt dotyczył organizacji konkursu regrantingowego, dla organizacji i osób z Dolnego Śląska, chcących realizować mini-projekty społeczne. Grupą docelową projektu były organizacje zajmujące się działalnością społeczną na Dolnym Śląsku. W ramach tej grupy wspieraliśmy młode organizacje pozarządowe, czyli te organizacje lub podmioty, które zostały wpisane do KRS lub właściwego rejestru nie wcześniej niż 60 miesięcy od dnia złożenia wniosku o mikrodotację. Ponadto, roczny przychód takiej organizacji za poprzedni zakończony rok obrotowy jej funkcjonowania nie mógł przekraczać 30 tys. złotych. W ramach projektu wspierane również były grupy nieformalne. W projekcie dofinansowano 18 projektów na mini-dotacje. Wszystkie one zostały zrealizowane i rozliczone. Projekt jest zadaniem trzyletnim.

Zadanie zlecone przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, w ramach działania NOWEFIO 2021.

2. DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM AKTYWNOŚCI "PONAD PODZIAŁAMI"

Projekt dotyczył realizacji zadań w obrębie 3 bloków tematycznych:

- a) Oferta dla NGO - wsparcie organizacji z regionu Dolnego Śląska działających w obszarze edukacji historycznej, patriotycznej i współpracy z Polonią i Polakami za granicą;
- b) Oferta dla wolontariuszy - wzmocnienie wolontariatu młodzieżowego;
- c) Oferta dla środowisk lokalnych i obywateli z różnych grup wiekowych - organizacja Klubów Dyskusyjnych.

Realizacja zadań projektu obejmuje szereg działań różnego typu: wydawnictw, szkoleń, doradztwa, organizacji spotkań, organizacji wydarzeń i wiele innych działań wspierających działania społeczne, wolontariat i tworzenie środowisk tematycznych. Projekt jest zadaniem trzyletnim.

Zadanie zlecone przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, w ramach działania NOWEFIO 2021.

POLONIA I KRESY

3. PONAD GRANICAMI. MEDIA POLONIJNE NA WSCHODZIE I ZACHODZIE EUROPY

Zadaniem projektu jest spójny rozwój mediów piszących na temat życia Polaków poza granicami Ojczyzny. jednym z elementów projektu jest rozwój portalu internetowego British Poles. W ramach tego elementu projektu wprowadziliśmy stałe, częściowe finansowanie działań portalu, co pozwoliło na stałe zwiększenie zakresu jego działań. Portal British Poles jest na dzisiaj największym polonijnym portalem internetowym na świecie - ma 150-300 tysięcy wejść miesięcznie na portal www, oraz 3-6 mln wyświetleń miesięcznie na Facebooku. Jest to więc medium, które warto zasilić finansowo i wykorzystać jego rozwój do promocji Polski na świecie. Należy bowiem również pamiętać, że portal jest medium dwujęzycznym, a każdy materiał na portalu ma wersję polsko i angielskojęzyczną. Drugim elementem projektu był rozwój kwartalnika Ponad Granicami. W ramach tego działania zaplanowaliśmy wzmocnienie finansowe w zakresie wynagrodzeń dziennikarskich. Na koniec 2023 roku wydanych numerów kwartalnika Ponad Granicami było już 13 numerów. Trzecim - nowym elementem projektu było stworzenie portalu internetowego „Ponad granicami”, który publikował codzienne informacje na temat działań Polaków na terenie całego świata. Stowarzyszenie Odra-Niemen nadzorowało również działania szkoleniowe i promocyjne wszystkich redakcji projektu (obu portali i kwartalnika). Ten projekt jest trzyletni, będzie więc kontynuowany w latach 2024-2025.

Zadanie zlecone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

4. POLACY AKTYWNI NA CAŁYM ŚWIECIE. POLONIJNY KONKURS REGRANTINGOWY 2023

Projekt dotyczył ogłoszenia konkursu regrantingowego na małe projekty służące rozwijaniu struktur organizacji polonijnych na świecie oraz organizacji wydarzeń polonijnych w Polsce i poza jej granicami. Projekt składał się z modułu informacyjno-doradczego, w ramach którego zorganizowano cykl warsztatów oraz doradztwo w zakresie pisania wniosków oraz realizacji i rozliczenia grantów. Następnie przeprowadzono konkurs, w ramach którego, w trzech turach wybrano i dofinansowano 62 wnioski. Po zrealizowaniu projektów wszyscy realizatorzy składali sprawozdania z realizacji zadań. Ostatecznymi Beneficjentami konkursu byli Polacy z różnych krajów projektu.

Zadanie zlecone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

5. NAUKA I ZDROWIE. WYPRAWY ŚLADAMI MIKOŁAJA KOPERNIKA DLA POLSKICH SENIORÓW Z KRESÓW.

W ramach projektu zorganizowaliśmy dziesięciodniowy pobyt sanatoryjny dla polskich seniorów i działaczy społecznych z Litwy, Białorusi i Ukrainy. W pobycie sanatoryjnym towarzyszyli Im seniorzy z Polski. Łącznie w projekcie wzięła udział grupa 40 osób. Odwiedzili oni sanatorium w Ciechocinku. W ramach pobytu nasi Rodacy odpoczywali, brali udział w zabiegach medycznych, odbywali wycieczki i spotkania dotyczące Mikołaja Kopernika. Pobyt cieszył się dużym zainteresowaniem Rodaków ze wschodu.

Zadanie zlecone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

6. POLONIJNY THINK TANK

Projekt przewidywał organizację konferencji dla przedstawicieli polonijnych i polskich społeczności za granicą. Odbyły się dwie konferencje – jedna na Mazowszu, druga zaś na Podlasiu. Wzięło w nich udział ponad stu przedstawicieli polskich społeczności zza granicy. W projekcie wzięli udział przedstawiciele Polaków z Litwy, Białorusi, Ukrainy, Czech, Mołdawii i Naddniestrza, Wielkiej Brytanii i USA.

Zadanie zlecone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

7. PONAD GRANICAMI – POLSKIE WYDARZENIA ŚRODOWISKOWE

Projekt dotyczył organizacji wydarzeń tematycznych, wzmacniających polskie wspólnoty lokalne z Litwy, Mołdawii i USA. Wsparliśmy cztery organizacje – Uniwersytet Trzeciego Wieku w Solecznikach na Litwie, Stowarzyszenie Polaków Gagauzji z Komratu (Mołdawia), Stowarzyszenie Pamięć z New Jersey (USA) oraz Rajd Katyński z Chicago (USA). W ramach projektu organizowano wiele imprez i wydarzeń – np. w Mołdawii pięć jednodniowych wydarzeń.

Zadanie zlecone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

8. PONAD GRANICAMI – WZMACNIANIE ROZWOJOWE POLSKICH ŚRODOWISK

Projekt dotyczył wsparcia rozwojowego polonijnych i polskich organizacji działających za granicą. Wsparcie objęło podmioty działające w trzech krajach – na Litwie, w Mołdawii i w USA. Wsparto Koło ZPL przy Gimnazjum im. Syrokomli w Wilnie, Związek Polaków Gagauzji (Mołdawia) oraz Stowarzyszenie Pamięć w New Jersey (USA). W ramach projektu wsparto takie potrzeby Beneficjentów jak: czynsze, wynagrodzenia, zakupy sprzętu biurowego, wsparcie zespołów artystycznych.

Zadanie zlecone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

9. RODACY BOHATEROM. DZIAŁANIA CHARYTATYWNE PONAD GRANICAMI.

Projekt był związany z pomocą środowiskom polskim i polonijnym na Litwie, Ukrainie i w Mołdawii. W Słobodzie Raszków (Mołdawia – Naddniestrze) wsparliśmy obiady dla polskich dzieci oraz pomoc dzieciom niepełnosprawnym. Natomiast pomoc na Litwie i Ukrainie dotyczyła organizacji kilkunastu transportów darów dla Polaków, w tych dwóch krajach.

Zadanie zlecone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

10. SPOTKANIE Z POLAKAMI Z GAGAUZJI

W biurze naszej organizacji zorganizowaliśmy spotkanie z Polakami z Gagauzji (Mołdawia). Podczas spotkania nasi goście zaprezentowali prezentację na temat Gagauzji, Polaków w tym rejonie Europy oraz ich działań. Po prezentacji odbyła się dyskusja, zaś cały wieczór zakończył się kolacją, składającą się z gagauzkich potraw.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

11. POMOC POLAKOM NA KRESACH

W roku 2023 zorganizowaliśmy pomoc finansową dla polskich środowisk na Białorusi. Wsparliśmy tam kilka polskich rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Rodziny te zostały wybrane przez działaczy Związku Polaków na Białorusi.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

EDUKACJA

12. ZADUSZKI EDUKACYJNE. PROJEKT HISTORYCZNY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Projekt polegał na organizacji czterech wyjazdów zaduszkowych dzieci i młodzieży szkolnej wraz z opiekunami na historycznie ważne miejsca pamięci w Polsce i poza jej granicami. W zadaniu wzięły udział cztery grupy - z Dolnego Śląska, Wielkopolski, Mazowsza oraz Opolszczyzny. W projekcie wzięła udział grupa dzieci i młodzieży w liczbie 83 osób oraz grupa opiekunów i osób prowadzących lekcje historii podczas wyjazdów. Wyjazdy odbywały się na terenie Polski, Litwy, Łotwy oraz Czech. Wyjazdy, które odwiedziły Litwę i Łotwę potrwały 6 dni, zaś wyjazd na Zaolzie (Czechy) trwał 4 dni. W ramach każdego wyjazdu młodzi uczestnicy odwiedzili miejsca pamięci narodowej w Polsce oraz poza jej granicami. Wzięli również udział w lekcjach historii i uporządkowali i ozdobili polskie cmentarze wojenne w kraju i za granicą.

Zadanie zlecone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

13. FILMOWE HISTORIE. MIĘDZYPOKOLENIOWE WARSZTATY FILMOWE.

Projekt dotyczył serii spotkań międzypokoleniowych opartych o poznawanie nowoczesnych technologii oraz zbudowanie relacji pomiędzy świadkami historii a młodszym pokoleniem. Poprzez aktywny udział w warsztatach filmowych został stworzony cykl spotów o budowaniu relacji międzypokoleniowych. Seniorzy, którzy brali udział w zadaniu to współpracujący od lat z Wnioskodawcą veterani z różnych grup kombatanckich, Sybiracy, seniorzy Solidarności. Warsztaty oraz spotkania podsumowujące zadanie, były organizowane w następujących miejscowościach: Wrocław (Dolny Śląsk), Poznań (Wielkopolskie), Lublin (Lubelskie), Warszawa (Mazowieckie).

Zadanie dofinansowane przez Fundację PZU.

14. OPERACJA OSTRA BRAMA – OBÓZ PATRIOTYCZNY DLA POLSKIEJ MŁODZIEŻY Z REJONU SOLECZNICKIEGO

Projekt skierowany był do polskiej młodzieży z Litwy, pochodzącej z polskich szkół Rejonu Solecznickiego – głównie Gimnazjum im. Balińskiego w Jaszunach. Wśród uczestników byli również polscy harcerze z Litwy. Zadanie było realizowane na Litwie i dotyczyło głównie młodzieży w wieku 15-18 lat. Zadanie trwało 7 dni. Związane było z udziałem młodzieży w wydarzeniach rocznicowych Operacji Ostra Brama na Rosji, upamiętnianiem miejsc pamięci wydarzenia w Rejonach Wileńskim i Solecznickim, wzmocnieniem polskiej tożsamości młodego pokolenia w oparciu o narodową lokalną historię, rozwojem wolontariatu i umiejętności interpersonalnych. Ważnym celem zadania było również wzmacnianie umiejętności języka polskiego.

Zadanie zlecone przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

15. WAKACJE Z HISTORIĄ – EDUKACYJNY POBYT DLA POLSKIEJ MŁODZIEŻY Z LITWY

Projekt adresowany był do grupy polskiej młodzieży z Litwy. W zadaniu wzięła udział grupa młodzieży w wieku 15-18 lat, ze szkół w Jaszunach, Wilnie i Kowalczukach. Grupa to 46 uczniów wraz z nauczycielami - opiekunami z Litwy. Pobyt w Polsce trwał 10 dni. Grupa spędziła ten czas w Warszawie. Jego główne cele oparte zostały na 3 filarach: edukacyjnym, poznawczym i integracyjnym. Tematyka projektu nawiązywała do czterech głównych obszarów: Język, Historia, Geografia, Region. Głównym celem zadania było wzmacnianie umiejętności języka polskiego i jego promocja wśród polskiej młodzieży z Litwy.

Zadanie zlecone przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

16. WZMACNIANIE POLSKICH PLACÓWEK EDUKACYJNYCH NA LITWIE

Projekt dotyczył wsparcia rozwojowego polskich placówek edukacyjnych działających na Litwie, w mieście Wilnie oraz w Rejonach Wileńskim i Solecznickim. Wsparcie obejmowało 7 podmiotów szkolnych (5 szkół średnich i 2 ośrodki szkolno-przedszkolne). Projekt dotyczył remontów pomieszczeń, zakupów mebli i wyposażenia pomieszczeń szkolnych, zakupów sprzętu biurowego i lekcyjnego, zakupów placów zabaw, zakupów materiałów edukacyjnych. Placówki wsparto różnymi kwotami pomocy – od kilkunastu tysięcy złotych do blisko 200 tysięcy złotych.

Zadanie zlecone przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

17. WYPRAWA EDUKACYJNA DLA MŁODZIEŻY DO WARSZAWY

Laureaci konkursów historycznych wzięli udział w zorganizowanej przez nasze Stowarzyszenie wyprawie edukacyjnej do Warszawy. W ramach wyprawy młodzi ludzie odwiedzili Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, a także przeszli cały szlak związany z Powstaniem Warszawskim, w tym Muzeum Powstania Warszawskiego.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

18. GRUPA HISTORYCZNO-EDUKACYJNA MŁOT IM. KPT. WŁADYSŁAWA ŁUKASIUKA

Grupa historyczno-edukacyjna MŁOT działa przy Stowarzyszeniu Odra-Niemen od 2014 roku. W skład grupy wchodzi członkowie, wolontariusze i przyjaciele Stowarzyszenia Odra-Niemen. W roku 2023 członkowie „Młota” wspomagali bieżące działania Stowarzyszenia Odra-Niemen, opiekowali się kombatantami i członkami ich rodzin, przygotowywali paczki dla Kombatantów oraz seniorów.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

19. LEKCJE EDUKACYJNE I WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI

W ramach projektu prowadzono zajęcia edukacyjne w szkołach na temat Żołnierzy Wyklętych i innych aspektów współczesnej historii Polski. Zajęcia ze świadkami historii odbyły się bezpośrednio w szkołach oraz w systemie on-line. Odbyły się one w szkołach we Wrocławiu. Młodzież ze szkół na Dolnym Śląsku oraz innych województw brała udział w konkursach, w których nagrody były fundowane przez Stowarzyszenie Odra-Niemen. M.in. nagrody przyznaliśmy w konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Pamięci Sybiru. Młodzież z wrocławskich szkół pomagała także podczas prac porządkowych na wrocławskim Cmentarzu Osobowickim.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

WOLONTARIAT, SPORT I SPRAWY III SEKTORA

20. WOLONTARIAT

Wolontariat to regularne spotkania grupy młodzieży. W roku 2023 spotkania odbywały się w większość czwartków. Dotyczyły spraw bieżących oraz organizacyjnych. Odbywały się także spotkania tematyczne z gośćmi. Tematyka spotkań czwartkowych mieści się w trzech obszarach: historycznym, podróżniczym i edukacyjnym. Spotkania czwartkowe to również często spotkania z konkretnymi gośćmi, czy pokaz filmu. W ramach spotkań czwartkowych organizowano również m.in. dyskusje na temat istotnych zjawisk kulturowych. Wolontariusze SON pomagali również przy organizacji wielu wewnętrznych zadań. Wszyscy aktywnie uczestniczyli w akcji RODACY-BOHATEROM, która związana jest ze zbieraniem darów dla polskich kombatantów na Kresach, dla polskich środowisk na Litwie, Łotwie, Ukrainie, ale również dla Kombatantów i seniorów w kraju. Grupa spotykała się też w niektóre soboty na Cmentarzu Osobowickim, przy Kwaterach Żołnierzy Wyklętych. Grupa wolontariuszy Stowarzyszenia bierze zazwyczaj udział w integracjach oraz imprezach rajdowych i turystycznych naszej organizacji. W ramach wolontariatu jest też organizowana stała pomoc organizacjom kombatanckim, współpraca przy organizacji spotkań kombatantów, opieka i bieżąca pomoc najbardziej potrzebującym weteranom.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

21. KWATERA ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH NA WROCŁAWSKICH OSOBOWICACH

Wolontariusze Stowarzyszenia Odra-Niemen przy udziale wielu innych środowisk, spotykali się na Kwaterach Żołnierzy Wyklętych, na wrocławskim Cmentarzu Osobowickim. Na spotkaniach dokonywano porządków na kwaterach, stawiano również znicze i realizowano edukację dla innych grup o tym ważnym miejscu historii – szczególnie dla dzieci i młodzieży. Grupa członków i wolontariuszy organizacji jest także w tym szczególnym miejscu w każdą rocznicę ważnego wydarzenia historycznego. Zajmujemy się także monitorowaniem tego miejsca, jak również Pomnika Rotmistrza Pileckiego, pod kątem właściwej opieki porządkowej odpowiednich organów samorządowych. W roku 2023 kontynuowaliśmy również starania w celu przyspieszenia prac renowacyjnych nad kwaterą wojenną na Cmentarzu Osobowickim.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

22. WOLONTARIAT ŁĄCZY LUDZI

W styczniu 2023 roku odbyła się Gala projektu. Podczas niej uczestnikom oraz szkołom biorącym udział w projekcie wręczono dyplomy uczestnictwa oraz nagrody. Projekt dotyczył organizacji konkursu plastycznego dla młodzieży szkolnej, promującego ideę wolontariatu.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

23. ZBIÓRKA PIENIĘŻNA DLA PANI MARII

W roku 2023 podjęliśmy decyzję o systematycznym organizowaniu pomocy dla osób i rodzin z Wileńszczyzny poszkodowanych w różnych zdarzeniach losowych. Pierwszą naszą akcją była zbiórka dla pani Marii z Rudnik, której spłonął dom i trzeba było pomóc Jej w urządzeniu nowego lokum. Zbiórka zakończyła się sukcesem, a środki zebrane w ramach tej akcji zostały w całości przekazane pani Marii.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

24. UDZIAŁ W PIKNIKU PATRIOTYCZNYM W JELCZU-LASKOWICACH

Na zaproszenie kilku zaprzyjaźnionych organizacji pozarządowych z Jelcza-Laskowic, wzięliśmy udział w Pikniku Patriotycznym w tej miejscowości. W ramach pikniku nasza organizacja zorganizowała stoisko z materiałami i wydawnictwami, a także wzięliśmy udział w innych zaplanowanych w ramach Pikniku działaniach – m.in. w spotkaniu z Kombatantem Stanisławem Wołczaskim.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

25. WARSZTATY Z PIERWSZEJ POMOCY

Stowarzyszenie zorganizowało warsztaty z pierwszej pomocy. Odbłyły się one w kilku turach, zarówno dla dzieci i młodzieży szkolnej, jak też dla osób dorosłych. Warsztaty poprowadził doświadczony ratownik z Małopolski.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

26. GALA WOŁONTARIATU WE WROCŁAWIU

W Centrum Zajeżdźnia we Wrocławiu odbyła się zorganizowana przez naszą organizację Gala wolontariatu. Wzięła w nim udział ponad setka wolontariuszy z wielu dolnośląskich szkół wraz ze swoimi opiekunami. Na Gali pojawili się również zaproszeni goście – Kombatanci i przedstawiciele Rodzin Żołnierzy Wyklętych z Wrocławia. Podczas Gali uczestnicy obejrzeli filmy na temat wolontariatu, wzięli udział w koncercie młodzieży oraz otrzymali pamiątkowe dyplomy.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

27. SEKCJA SPORTOWA

Przez cały 2023 rok działała przy Stowarzyszeniu sekcja sportowa. Członkowie sekcji tworzą drużynę piłki nożnej i biorą udział w rozgrywkach amatorskiej ligi WROCBAL. Cieszymy się, że działania sportowe integrują część członków i wolontariuszy naszej organizacji. W roku 2022 powstała kolejna drużyna piłkarska w Stowarzyszeniu Odra-Niemen. Przy Oddziale Lubelskim działa drużyna, zrzeszająca młodych Polaków z Kresów studiujących w Lublinie. Obie drużyny biorą udział w rozgrywkach w swoich regionach.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

28. ROZWÓJ I WZMACNIANIE ŚRODOWISKA STOWARZYSZENIA ODRA-NIEMEN

Projekt został rozpoczęty i większość jego działań zrealizowano w roku 2022, choć część działań była przewidziana na pierwszy kwartał 2023 roku, gdyż wtedy projekt kończył się. W ramach projektu Oddziały Stowarzyszenia zrealizowały dwanaście projektów, z czego dziesięć Oddziały w Polsce, zaś dwa Oddział we Lwowie. Jest to znaczne wzmocnienie potencjału Oddziałów Stowarzyszenia Odra-Niemen. Pozostała część projektu dotyczyła wzmocnienia centrali Stowarzyszenia Odra-Niemen.

Zadanie finansowane przez Fundację ORLEN.

29. UDZIAŁ W DEBATACH I SPOTKANIACH

Członkowie Stowarzyszenia brali w 2023 roku udział w wielu ważnych debatach i spotkaniach. Były to m.in. Targi Organizacji Pozarządowych w Kielcach. Oprócz tego zorganizowano wiele spotkań w siedzibie Stowarzyszenia Odra-Niemen we Wrocławiu. W ramach spotkań polonijnych dwukrotnie spotkaliśmy się z przedstawicielami Polskiej Macierzy Szkolnej z Argentyny. Pierwsze ze spotkań odbyliśmy z nauczycielami, drugie z uczniami i nauczycielami. Spotkaliśmy się również z przedstawicielami Polaków z Uzbekistanu oraz z USA. Dla pani Beatrix Czerkawski z Chicago zorganizowaliśmy również

kilka spotkań w innych regionach Polski. W naszym biurze odbyły się również spotkania z pedagogami szkół z Dolnego Śląska czy spotkania z Sybirakami.

Przedstawiciele naszej organizacji wzięli również udział w ogólnopolskim zjeździe Jaworzniaków w Niepokalanowie.

Stowarzyszenie Odra-Niemen brało udział – jako partner – w akcji Kredkobranie Fundacji Ignatianum. Przedstawiciele władz Stowarzyszenia brali również udział i organizowali bardzo liczne spotkania on-line w różnych sprawach. Były to spotkania, konferencje i debaty – zarówno zewnętrzne, jak też wewnętrzne, w ramach Stowarzyszenia Odra-Niemen i Federacji Patriotycznej.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

KOMBATANCI I SYBIRACY

30. WYJAZD Z OTTONEM HULACKIM NA MONTE CASSINO

W ramach pomocy udzielanej Kombatantom, zorganizowaliśmy przejazd i pobyt Ottona Hulackiego podczas uroczystości na Monte Cassino. Otton Hulacki – mieszkający w Wielkiej Brytanii uczestnik bitwy pod Monte Cassino – wymagał szczególnej opieki podczas wyjazdu. Kolega Piotr Kurpaska spotkał się z Kombatantem w Londynie, zaopiekował się Nim w trakcie przelotu na kontynent i opiekował się Nim podczas całego wyjazdu do Włoch.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

31. WSPARCIE ORGANIZACJI KOMBATANCKICH I SYBIRACKICH W POLSCE

W ramach projektu odbywała się współpraca z następującymi organizacjami Kombatancami w kraju: Zarządem i środowiskiem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Oddział Dolny Śląsk, Zarządem i środowiskiem żołnierzy 27 WDPK, z Zarządem i środowiskiem Okręgu Dolnośląskiego Związku Młodocianych Więźniów Politycznych „Jaworzniacy”, z wrocławskimi kołami i obwodami Armii Krajowej oraz z Sybirakami, zarówno ze Związku Sybiraków, jak też ze Związku Sybiraków III RP. Szczególnie blisko związani jesteśmy z środowiskiem Jaworzniaków na Dolnym Śląsku. Jesteśmy dumni mogąc reprezentować to szczególnie ważne dla nas środowisko.

W ramach projektu wsparcia dla organizacji kombatanckich prowadzono następujące działania: wysyłka przesyłek pocztowych, zapewnienie transportu Kombatantom, poczty sztandarowe, zakup artykułów biurowych i spożywczych, pomoc w organizacjach pogrzebów kombatanckich, pomoc organizacyjno-biurowa w uzyskaniu odznaczeń kombatanckich, dostarczanie paczek świątecznych na Święta. Dary te były dostarczane do dolnośląskich środowisk AK, WiN, Jaworzniaków, Sybiraków oraz do weteranów z innych regionów, według zgłoszeń.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

RODACY – BOHATEROM

32. PACZKA WIELKANOCNA I NA BOŻE NARODZENIE DLA KOMBATANTÓW AK NA KRESACH, KOMBATANTÓW W KRAJU, RODAKÓW NA KRESACH

W roku 2023 zebraliśmy do tego projektu dary, o wartości kilkuset tysięcy złotych. Wpływy gotówkowe związane z wpłatami na konto organizacji zostały uzupełnione zbiórką prowadzoną wspólnie z portalem Się Pomaga. Z zebranych kwot pokryliśmy koszty zakupu brakujących artykułów, materiałów opakowaniowych oraz koszty paliwa do samochodów na zwieźenie darów do miejsc pakowania oraz przewóz gotowych paczek do Beneficjentów. Paczki były przygotowywane z przeznaczeniem dla wielu grup odbiorców – na podstawie zezwolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Byli to: kombatanCI AK oraz Sybiracy na Litwie, Łotwie i Ukrainie, kombatanCI w kraju - AK, NSZ, WiN, Jaworzniacy, rodacy na Kresach znajdujący się w trudnej sytuacji – osoby samotne, rodziny wielodzietne, inwalidzi, dzieci z domów dziecka itp., w następujących krajach: Łotwa, Litwa, Ukraina. Ze wszystkich wyjazdów przedstawiamy na stronach internetowych fotoreportaże i czasem również krótkie filmy z przekazywania darów. Akcja została wsparta przez różne instytucje.

Zadanie jest zbiórką publiczną.

PAMIĘĆ HISTORYCZNA I OCHRONA MIEJSC PAMIĘCI

33. PRACE PORZĄDKOWE CMENTARZA NA KUKII W TBILISI

Stowarzyszenie Odra-Niemen zorganizowało we wrześniu 2023 roku wyjazd do Gruzji, gdzie prowadziliśmy prace na polskich kwaterach Cmentarza na Kukii w Tbilisi. W projekcie wzięło udział 9 wolontariuszy. Podczas 10-dniowego pobytu w Tbilisi na Cmentarzu Kukijskim została wycięta roślinność porastająca teren polskich grobów, uprzątnięte zostały śmieci, częściowo odmalowane zostały napisy na grobach, naprawione i odmalowane zostały ogrodzenia grobów. Dodatkowo dwa groby naszych Rodaków ogrodziliśmy nowym ogrodzeniem, zamówionym na miejscu. Ogółem prace objęły 15 grobów, choć przewidywaliśmy prace na jedynie 10 grobach.

Zadanie zlecone przez Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA.

34. PRACE NA CMENTARZACH WOŁYNIA

W czerwcu 2023 członkowie i wolontariusze Stowarzyszenia z Chełma i innych miejscowości Lubelszczyzny przeprowadzili na cmentarzach Wołynia prace porządkowe i renowacyjne. Również na przełomie sierpnia i września działacze Stowarzyszenia – z Dolnego Śląska, Wielkopolski, Podkarpacia i Lwowa odwiedzili Wołyn dekorując miejsca związane ze zbrodnią wołyńską oraz biorąc udział w uroczystościach w Ostrówkach.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

35. ZADUSZKI NA WOŁYNIU

Oprócz organizowanego z dotacji KPRM projektu zaduszkowego, przedstawiciele stowarzyszenia z Chełma zorganizowali akcję zaduszkową na Wołyniu. Członkowie i wolontariusze Stowarzyszenia Odra-Niemen, pod kierownictwem Reginy Awtoniuk odwiedzili wiele wołyńskich cmentarzy i kwater, związanych z 27 Wołyńską Dywizją Piechoty Armii Krajowej oraz z ofiarami zbrodni wołyńskiej. Uczestnicy akcji zaduszkowej sprzątnęli cmentarze i złożyli na nich znicze i kwiaty.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

36. ODSŁONIĘCIE POMNIKA RODZIN ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH W HODYSZEWIE

Zostaliśmy zaproszeni – jako Patron – do udziału w odsłonięciu pomnika Rodzin Żołnierzy Wyklętych w Hodyszewie na Podlasiu. Wraz z przedstawicielami Rodzin Żołnierzy Niezłomnych z Wrocławia wzięliśmy udział w konferencji poprzedzającej odsłonięcie pomnika oraz w uroczystej Mszy Świętej i odsłonięciu pomnika. Uroczystość towarzyszył piknik, a zakończył ją koncert w sanktuarium w Hodyszewie.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

37. ŚLADAMI OPERACJI OSTRA BRAMA

W dniach rocznicy Operacji Ostra Brama, zorganizowaliśmy na Wileńszczyźnie pobyt seniorów dolnośląskiej Solidarności oraz wolontariuszy i działaczy Stowarzyszenia z Ziemi Chełmskiej. Pobyt trwał kilka dni. Kilkudziesięciu uczestników zwiedziło wiele miejsc w Wilnie, ale również np. Troki. Grupa wzięła także udział w uroczystościach na wileńskiej Rossie.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

38. KWIATY DLA DZIAŁACZY WROCŁAWSKIEJ OPOZYCJI

Z okazji święta Wszystkich Świętych, działacze Stowarzyszenia rozwieźli kilkadziesiąt wieńców przygotowanych przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, na groby działaczy opozycji demokratycznej we Wrocławiu. Głównie były to groby działaczy Solidarności Walczącej. Część z grobów, przed złożeniem wieńców, wymagała również posprzątania.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

39. 11 LISTOPADA – DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

Na zaproszenie władz miasta Wrocławia, współorganizowaliśmy obchody 11 Listopada – Święta Niepodległości. W ramach obchodów zorganizowaliśmy sieć stoisk w różnych miejscach miasta, w których prezentowaliśmy informacje z najnowszej historii Polski. W zadaniu wzięły udział różne zaprzyjaźnione grupy rekonstrukcyjne.

Zadanie zlecone przez Urząd Miasta Wrocławia.

40. SPOTKANIE NA TEMAT WOŁYNIA

Na zaproszenie mieszkańców Sulistrowic, poprowadziliśmy spotkanie dla mieszkańców na temat Wołynia, zbrodni wołyńskiej i ochrony polskich miejsc pamięci narodowej na Wołyniu. Spotkanie połączone było z pokazem fotografii z polskich miejsc pamięci na Wołyniu.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

ŻONIERZE WYKLĘCI

41. ŚWIĘTO 1 MARCA – NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

Projekt w zakresie upamiętniania historii i postaw żołnierzy II Konspiracji był cyklem wydarzeń, składającym się z kilku etapów. W ramach projektu w 2023 roku zrealizowano następujące działania:

- a) sprzątanie kwater Żołnierzy Wyklętych na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu i dekorowanie grobów zniczami;
- b) lekcja historii dla uczniów na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu;
- b) udział w uroczystościach oficjalnych;
- c) spotkania z Jaworzniakami oraz członkami rodzin Żołnierzy Wyklętych w biurze organizacji;
- f) spotkanie w Centrum Zajezdnia z Krzysztofem Marszałkiem – synem Ludwika Marszałka ps. Zbroja;
- g) lekcje historii na temat Żołnierzy Niezłomnych w czterech szkołach na Dolnym Śląsku.

Ogółem w projekcie wzięło udział wielu wrocławian oraz mieszkańców Dolnego Śląska.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

42. EKSHUMACJE

W 2023 roku członkowie i wolontariusze Stowarzyszenia wzięły udział w pracach ekshumacyjnych Instytutu Pamięci Narodowej na Litwie. Na zaproszenie dr Dominiki Siemińskiej pracowaliśmy przy ekshumacjach przez cztery tygodnie 2023 roku. Projekt poszukiwań prowadzony przez Wydział Kresowy, Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN objęty jest umową pomiędzy Instytutem Pamięci Narodowej oraz Stowarzyszeniem Odra-Niemen. Nasi członkowie i wolontariusze pomagali zespołowi doktor Dominiki Siemińskiej w poszukiwaniu i wydobywaniu szczątków żołnierzy AK, którzy polegli w walce z Niemcami i Sowietami na terenach Wileńszczyzny.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

43. DNI ROTMISTRZA WITOLDA PILECKIEGO

W maju 2023 roku odbyły się X WROCŁAWSKIE DNI Z ROTMISTRZEM PILECKIM. W ramach zadania zrealizowano dwie inicjatywy. Na placu przed Centrum Zajezdnia we Wrocławiu grupa ponad stu członków i wolontariuszy Stowarzyszenia Odra-Niemen zorganizowała projekt inscenizacji o Rotmistrzu Pileckim. Odbyło to się w rocznicę urodzin naszego Bohatera. Inscenizacja została zarejestrowana i udostępniona w internecie.

Drugim elementem obchodów był wieczór, w rocznicę śmierci Rotmistrza, 25 maja 2023 roku. Wieczorem odbył się uroczysty apel pamięci. W zadaniu wzięły udział członkowie i wolontariusze Stowarzyszenia oraz inne osoby, które pojawiły się w tym dniu przed Pomnikiem Bohatera.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

44. KWESTA NA CMENTARZACH NA RZECZ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZANEJ Z ŻOŁNIERZAMI WYKLĘTYMI

Podczas dni na przełomie października i listopada 2023 roku Stowarzyszenie Odra-Niemen przeprowadziło zbiórkę pieniężną na dolnośląskich Cmentarzach na rzecz działalności związanej z kultywowaniem pamięci o Żołnierzach Wyklętych. Oprócz tego zbiórkę zorganizowała również grupa członków i wolontariuszy Stowarzyszenia na cmentarzach w innych regionach Polski, gdzie nasza organizacja posiada swoje oddziały lub członków organizacji. W zbiórce wzięła udział grupa działaczy i wolontariuszy Stowarzyszenia, a także grupy harcerzy. W ramach zbiórki zebrano znaczną kwotę, która zostanie przeznaczona na promocję tematu Żołnierzy Niezłomnych. Zbiórkę przeprowadzono w ramach zadania Rodacy-Bohaterom.

Oprócz tego Stowarzyszenie prowadziło również kilka zbiórek pieniężnych na portalach internetowych. Były one organizowane np. na pomoc konkretnym rodzinom Polaków na Białorusi.

Zadanie własne Stowarzyszenia.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

W roku 2023 odbyły się wybory władz Stowarzyszenia. Odbywają się one co siedem lat. W roku 2023 do nowego Zarządu Głównego, który będzie działał w latach 2023-2030, wybrano 13 osób. Zajmą one następujące stanowiska:

- Prezes Zarządu Głównego – Ilona Gosiewska,
- Wiceprezesi Zarządu Głównego – Małgorzata Suszyńska, Krystyna Frołowa-Fadejczuk, Dominik Rozpędowski,
- Skarbnik – Kamila Gosiewska,
- Sekretarz Zarządu Głównego – Eugeniusz Gosiewski,
- Członkowie Zarządu Głównego – Aleksandra Połomska, Jadwiga Michniak, Piotr Kurpaska, Bartosz Cielecki, Michał Mormul, Krzysztof Krzemiński, Krystian Fila.

Wybrano również Komisję Rewizyjną organizacji w składzie:

- Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej – Krystyna Wotkiewicz,
- Członkowie Komisji Rewizyjnej – Regina Awtoniuk i Norbert Klimiuk.

W obszarze członkowskim Stowarzyszenie odnotowało kolejny rok rozwojowy. W ciągu roku 2023 do Stowarzyszenia zostało przyjętych znaczna ilość kolejnych członków zwyczajnych. Oznacza to, że na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba członków stowarzyszenia – we Wrocławiu, Poznaniu, Krakowie, Lublinie, Białymstoku, Lwowie, Opolu, na Mazowszu i w Rzeszowie - wynosiła 445 osób. W roku 2023 zmarło również kilku bardzo znaczących dla organizacji przedstawicieli środowisk Kombatanckich, Żołnierzy Wyklętych i Ich Rodzin, z którymi byliśmy mocno związani – m.in. Longin Rozwadowski, Jan Karolewski, Piotr Karpowicz, Wiesław Piątek, Otton Hulacki oraz wielu innych Kombatantów z Dolnego Śląska i innych regionów Polski.

W roku 2023, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej odznaczył Eugeniusza Gosiewskiego medalem pamiątkowym, za działania na rzecz Kombatantów AK.

W roku 2023, po raz kolejny Stowarzyszenie skorzystało z możliwości uzyskania dofinansowania z tytułu odpisu podatkowego – tzw. 1,5%. Wpływy z tego tytułu wyniosły 72.935,30 PLN. Zostały one w 100% przeznaczone na działalność statutową – realizację projektów własnych Stowarzyszenia lub wkłady własne do projektów dotowanych. Akcja związana z pozyskaniem środków z 1,5% była w 2023 roku duża, a pozyskana kwota zdecydowanie większa od kwoty z roku poprzedniego.

Przychód za 2023 rok z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wyniósł 94.235,92 zł. Dochody z tytułu działalności gospodarczej zostały w całości przeznaczone na poczet działalności statutowej Stowarzyszenia.

W 2023 roku Stowarzyszenie użytkowało jednego busa towarowego, stanowiące własność stowarzyszenia oraz busa osobowego, leasingowanego z firmy VB Leasing. Oprócz umowy leasingowej zawarta była również umowa na reklamę firmy VB Leasing na busie. Obie umowy były na podobne kwoty pieniężne, co oznacza, że de facto korzystaliśmy z busa marki Ford Transit Custom za niewielką opłatą. W roku 2024 planuje się sprzedaż busa towarowego.

Członkowie Stowarzyszenia Odra-Niemen prowadzili w roku 2023 działalność w oddziałowych Komitetach Ochrony Pamięci, Walk i Męczeństwa przy Instytucie Pamięci Narodowej. Osoby zasiadające w poszczególnych Komitetach zostały powołane przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. W Komitecie w Lublinie zasiadają Małgorzata Kusz i Władysław Maławski, natomiast w Komitecie we Wrocławiu działa Eugeniusz Gosiewski.

Stowarzyszenie Odra-Niemen i jego członkowie w roku 2023 aktywnie włączyli się w działania wspierające rozwój Federacji Patriotycznej.

W pozostałych kwestiach organizacyjnych istotnych zmian – w stosunku do roku 2022 – nie odnotowano.

PODSUMOWANIE

Rok 2023 w działalności Stowarzyszenia Odra-Niemen był kolejnym rokiem stabilnej, znaczącej wartości we wszystkich aspektach:

- finansowym – wartości uzyskanego przychodu,
- liczby realizowanych działań i projektów,
- ilości członków, współpracowników i wolontariuszy, biorących udział w działaniach organizacji,
- innych aspektów działalności.

Wiele projektów było kontynuowanych w stosunku do działań w roku 2022, wiele będzie również kontynuowanych w roku bieżącym. Buduje to ciągłość działań Stowarzyszenia i zwiększa wiarygodność w oczach Darczyńców i Beneficjentów działań.

Za zgodność z oryginałem

 Podpisano przez/ Signed by:
ILONA
GOSIEWSKA
Data/ Date: 11.10.2025 13:38
mSzafir